

Libellenvoortplanting in Zuid-Kennemerland

In de volgende vier gebieden gelegen in Zuid-Kennemerland (de ruimere omgeving van Haarlem, zuidwest hoek van de provincie Noord-Holland) is er tot en met 2000 met zekerheid voortplanting geconstateerd bij de volgende soorten:

soorten	Amsterdamse Waterleidingduinen	Kennemerduinen	Duin en Kruidberg	Thijsses Hof
1 Zwervende pantserjff.	x		x	
2 Gewone pantserjuffer	x	x	x	
3 Houtpantserjuffer	x	x		x
4 Azuurwaterjuffer	x	x	x	x
5 Variabele waterjuffer	x			
6 Grote roodoogjuffer	x			
7 Vuurjuffer	x	x	x	
8 Watersnuffel	x	x	x	
9 Lantaarntje	x	x	x	x
10 Blauwe glazenmaker	x	x	x	x
11 Vroege glazenmaker	x			
12 Paardenbijter	x	x	x	
13 Grote keizerlibel	x	x	x	
14 Glassnijder	x	x	x	
15 Noordse witsnuitlibel	x		x	
16 Platbuik	x	x	x	
17 Viervlek	x	x	x	
18 Gewone oeverlibel	x	x	x	
19 Zwarte heidelibel	x	x	x	
20 Geelvlakheidelibel	x		x	
21 Bruinrode heidelibel	x	x	x	x
22 Steenrode heidelibel	x	x	x	
Totaal aantal soorten	21	16	18	5

Thijs van Trigt

Herziene uitgave Duitse gids

Onlangs is in Duitsland een heruitgave verschenen van de door Gerhard Jurzitza geschreven libellengids. De in 1988 verschenen eerste druk heette "Welche Libelle ist das?", de in 2000 verschenen herdruk "Der Kosmos-Libellenführer". Behalve de titel ziet het er ook van de buitenzijde duidelijk anders uit: het boek is nu stevig ingebonden met een hard kaft. Binnenin zijn enkele foto's vervangen en verschillende delen van de teksten met name de speciale delen aangepast. De gegevens uit de nieuwe Rode lijst van Duitsland zijn verwerkt en nieuwe informatie over ecologie en biologie van soorten toegevoegd.

De foto's zijn vaak fraai, alleen jammer is het dat er vaak slechts één foto van het mannetje is opgenomen. Bij slechts enkele soorten zijn er ook foto's van de vrouwtjes. Bijzondere foto's zijn er echter ook, zoals bijvoorbeeld van Zuid-Europese soorten als *Ischnura*

genei, *Orthetrum nitinerve* en *Paragomphus genei*. De gids bevat ook aardige anekdotes zoals dat O.F. Müller in 1764 in één en hetzelfde werk *Brachytron* tweemaal beschreef: het vrouwtje als *Libellula hafniense*, het mannetje als *Libellula pratense*. Na eeuwen van verwarring wordt de naam "*Brachytron pratense*" nu uitsluitend nog gebruikt.

Ook bij deze gids zelf hoort een anekdote: de reis van de schrijver naar Nederland in mei 2000 was gericht op het maken van de vervangende foto van *Coenagrion armatum* die in deze gids zou moeten komen. Helaas raakte zijn camera onklaar en staat er nu een foto van Eberhard Schmidt van Duitse *armatum*'s op de plaats waar Nederlandse individuen in het voetlicht hadden kunnen staan.

Der Kosmos-Libellenführer. Die Arten Mittel und Südeuropas. door Gerhard Jurzitza, 2000. Kosmos Naturführer. ISBN 3-440-08402-7. Prijs rond de Hfl. 50,-.

Marcel Wasscher

The Dragonfly Knot

Op zijn website geeft Jack Keene in 9 stappen weer hoe je van een klein beetje touw de meest fantastische libel

kan toveren. Veel plezier ermee.

Meer zien? Zijn website is:

<http://www.dfw.net/~jazzman/knotter/dragon.htm>

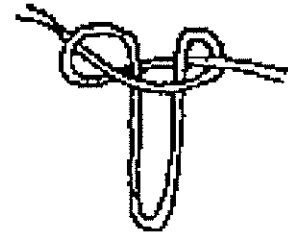
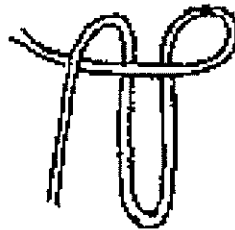
1. Double the cord to provide two equal length "legs".

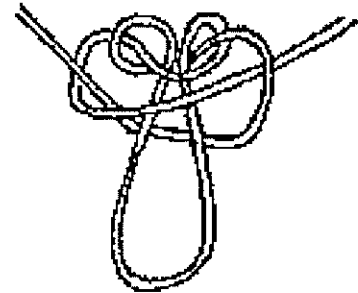
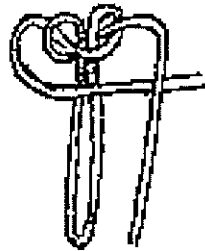
2. Let the ends fall as shown leaving the center bight to the length of the dragon fly that you are making. This will be the length of the body. You may chose to add beads at the top of the "M" to form eyes for your creation.

3. Bring right leg over and under as shown.

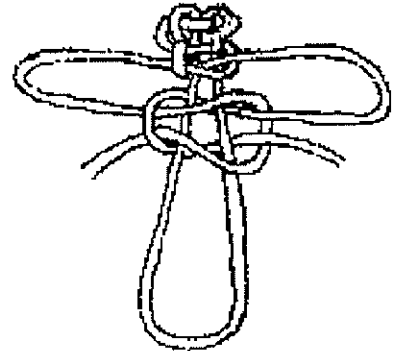
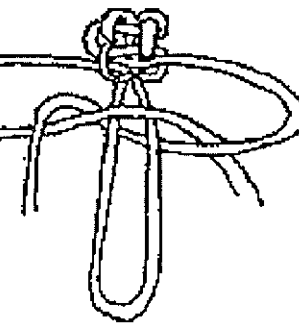

4. Bring left leg behind the body bight and through the loop as shown.

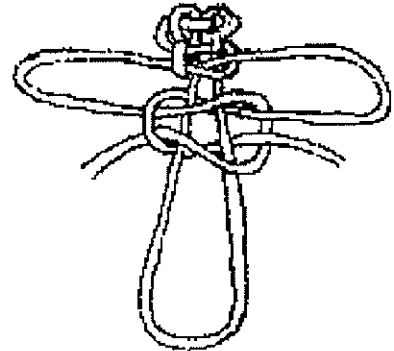
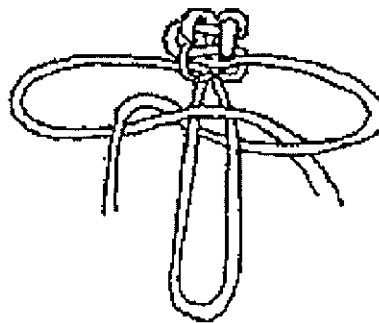
5. This repeats step 3 in the reverse direction

6. This repeats step 4 in the reverse direction. A complete square knot is formed. You may chose to do one or two complete square knots to form the head of the dragonfly.

7. The first wing pair is formed as in step three. Allow enough length to produce a proper wing to body proportion

8. Complete the square knot as in step 4. Take care in tightening the knot to allow the wing-lengths to stay equal. Tighten carefully and slide the knot up the body loop to the desired position..

9. Add a second wing set as in step 7 and step 8.

Tighten the second wing set and move to position. The body is then completed by square knotting as in steps 3 through 6 above down the length of the body loop. Tighten carefully as you go. Ending can be completed by trimming loose ends and applying a dot of glue to secure.

